

ข้อผิดพลาดในการใช้กริยาภาษาสเปนที่แสดงเวลาอนาคต ของผู้เรียนชาวไทยระดับอุดมศึกษา¹

สุกิจ พุ่มพวง²

Received: February 28, 2018

Revised: May 24, 2018

Accepted: June 25, 2018

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้กริยาภาษาสเปนที่แสดงเวลาอนาคต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนิสิตเอกภาษาสเปนชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 74 คน วิธีการที่ใช้คือการวิเคราะห์เปรียบเทียบและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เรียงความและแบบทดสอบแบบเติมคำเพื่อวัดความเข้าใจรูปกริยาที่แสดงเวลาอนาคต ข้อผิดพลาดที่พบจะนำเสนอเป็นตัวเลขทางสถิติเพื่อจำแนกความถี่วิเคราะห์และหาข้อสรุปของสาเหตุข้อผิดพลาดนั้น ผลการวิจัยพบว่าข้อผิดพลาดของนิสิตในการเลือกใช้รูปกริยาเพื่อเล่าเหตุการณ์ในอนาคตเป็นผลมาจากการไม่รู้กฎไวยากรณ์ ข้อจำกัดทางอรรถศาสตร์ และบริบทสถานการณ์ที่รูปกริยาหนึ่ง ๆ สามารถใช้ได้ ขณะเดียวกันก็พบการแทรกแซงของภาษาแม่และกลวิธีต่าง ๆ เช่น การทำให้ง่ายและการแก้ไขเกินเหตุ งานวิจัยนี้เสนอให้ผู้สอนชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่าในบริบทที่สามารถใช้รูปกริยาได้มากกว่าหนึ่งรูป แต่ละรูปกริยาจะเสนอมุมมองหรือความหนักแน่นของเหตุการณ์อนาคตที่ต่างกัน

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด, กาลในภาษาสเปน, การแสดงเวลาอนาคต, ผู้เรียนภาษาสเปนชาวไทย, ภาษาสเปนเป็นภาษาต่างประเทศ

¹ งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนบางส่วนจาก “ทุนพัฒนาอาจารย์ใหม่/นักวิจัยใหม่ กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช” จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2558

² หน่วยงานผู้แต่ง: สาขาวิชาภาษาสเปน ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อีเมล: Sukij.P@chula.ac.th

Spanish Verb Forms Expressing Futurity: Thai University Undergraduates' Errors³

Sukij Poopuang⁴

Received: February 28, 2018

Revised: May 24, 2018

Accepted: June 25, 2018

Abstract

This mixed-method research examines errors in the use of Spanish verb forms to express futurity. The sample consists of 74 Thai university undergraduate students (2nd, 3rd and 4th year) majoring in Spanish at the Faculty of Arts, Chulalongkorn University. Contrastive Analysis (CA) and Error Analysis (EA) are the main theoretical frameworks used to account for various errors found in the students' essays and cloze test. The errors detected are presented statistically to show their frequencies and to identify their causes. The analysis reports that to express futurity Thai university undergraduate learners have difficulties in assimilating the grammatical, semantic and pragmatic rules of verb forms. On the other hand, the interference of mother language and some strategies, such as simplification and hypercorrection, can be observed. To ensure efficient assimilation of verb forms expressing futurity, this paper recommends that the focus of teaching be on the attitudes of speakers and level of commitment conveyed by those verb forms.

Keywords: error analysis (EA); contrastive analysis (CA); Spanish verb forms; futurity; Thai learners of Spanish; Spanish as a foreign language

³ This work was partially supported by "Grants for Development of New Faculty Staff, Ratchadaphiseksomphot Endowment Fund" Chulalongkorn University, 2015 CE

⁴ Affiliation: Spanish Section, Department of Western Languages, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Email: Sukij.P@chula.ac.th

1. บทนำ

รูปกริยา (formas verbales) ถือเป็นปัญหาหนึ่งในการเรียนการสอนภาษาสเปนสำหรับผู้เรียนชาวไทย เพราะภาษาสเปนซึ่งเป็นหนึ่งในภาษาตระกูลโรมานซ์เป็นภาษาแบบมีวิกิตีปัจจัย (lengua flexiva) มีรูปกริยาที่กระจายตามประธานให้สอดคล้องกับบุรุษ (persona) และพจน์ (número) และให้ข้อมูลเกี่ยวกับกาล (tiempo) มาลา (modo) และการณ์ลักษณะ (aspecto) ของกริยานั้น ผู้เรียนนอกจากจะต้องท่องจำรูปกริยาแล้วยังต้องศึกษาวิธีการใช้รูปกริยาเหล่านั้นสำหรับเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วย กูเตียร์เรซ อาเรอาซ (Gutiérrez Araus 2004, 21) เชื่อว่าคำกริยาน่าจะเป็นหัวข้อไวยากรณ์ที่ยากที่สุดในการเรียนภาษาสเปน โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนต่างชาติที่ภาษาแม่ไม่ได้พัฒนามาจากภาษาละติน และเรื่องที่เป็นปัญหาที่สุดคือการใช้มาลาสมมติ (el subjuntivo) และการใช้อดีตกาล

ตัวอย่างงานวิจัยที่สนับสนุนว่ารูปกริยาภาษาสเปนเป็นปัญหาของผู้เรียนชาวไทยคืองานของสุกิจ พุพวง (Poopuang 2005) ซึ่งได้วิเคราะห์งานเขียนของนิสิตเอกภาษาสเปนชั้นปีที่ 3 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 20 ชิ้น เพื่อหาข้อผิดพลาดที่พบบ่อย พบว่าในบรรดาปัญหาด้านวิทยานวาคและวากยสัมพันธ์ (errores morfosintácticos) รูปและการใช้คำกริยาถือเป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุด เช่น การสร้างรูปกริยา (paradigmas verbales) การแยกความแตกต่างระหว่างมาลาบอกเล่า (el indicativo) กับมาลาสมมติ (el subjuntivo) การใช้อดีตกาลสมบูรณ์รูปกริยาเดียว (pretérito indefinido หรือ pretérito perfecto simple) และอดีตกาลไม่สมบูรณ์ (pretérito imperfecto) รวมถึงการใช้รูปปัจจุบันกาลและรูปอดีตกาลสลับไปมาในกรอบเวลาเดียวกัน

ชัชวาล ศรีทอง (Chadchavan 2015) ซึ่งได้วิเคราะห์หาข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษาเอกภาษาสเปนชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นก็ได้ข้อสรุปเดียวกับข้างต้นคือ คำกริยาเป็นประเภททางไวยากรณ์ (categoría gramatical) ที่ผู้เรียนชาวไทยมีปัญหามากที่สุด ข้อผิดพลาดดังกล่าวแบ่งเป็น 3 ประเภทตามลำดับความถี่ที่พบคือการผิดโครงสร้าง (malformación) การขาดหาย (omisión) และการเพิ่มเติม (adición)

งานวิจัยเชิงลึกที่วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาของผู้เรียนชาวไทยคืองานของไพโรจน์ สิมมา (Simma 2006) จากการวิเคราะห์เรียงความเล่าเรื่องอดีตของนิสิตเอกภาษาสเปน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2-4 พบว่าผู้เรียนมีปัญหาในการแยกความแตกต่างระหว่างอดีตกาลสมบูรณ์รูปกริยาเดียว (pretérito indefinido) และอดีตกาลไม่สมบูรณ์ (pretérito imperfecto) ข้อมูลทางสถิติชี้ให้เห็นว่าการใช้ pretérito indefinido แทน pretérito imperfecto คิดเป็นร้อยละ 67.70 ส่วนการใช้ pretérito imperfecto แทน pretérito indefinido คิดเป็นร้อยละ 32.30

สุกิจ พุพวง (Poopuang 2013) ได้ศึกษาวิจัยในหัวข้อเดียวกันกับไพโรจน์ สิมมา แต่เพิ่มเครื่องมือในการวิเคราะห์คือนอกจากจะศึกษางานเขียนของผู้เรียนแล้ว ยังให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์ในอดีตของตนประมาณ 5 นาทีเพื่อดูว่าในสถานการณ์เฉพาะหน้าผู้เรียนจะเลือกใช้รูปกริยาในกาลที่ถูกต้องได้หรือไม่ เครื่องมือสุดท้ายคือให้อ่านเนื้อเรื่องที่มีช่องว่างเว้นไว้เพื่อให้เปลี่ยนกริยา infinitivo ที่กำหนดเป็นรูปอดีตกาลที่เหมาะสม จากการวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือทั้งสามพบว่าผู้เรียนมีแนวโน้มจะเลือกใช้กาล pretérito indefinido ก่อนในการเล่าเรื่องอดีตแม้ pretérito imperfecto จะมีรูปที่ง่ายกว่ามากก็ตาม ข้อผิดพลาดของ pretérito indefinido ที่พบมากที่สุดคือใช้ในการพรรณนาหรือบรรยาย (descripción) แทนที่จะใช้ pretérito imperfecto คิดเป็นร้อยละ 40.26 ของข้อผิดพลาดทั้งหมดของกริยาในรูป pretérito indefinido ส่วนการใช้ pretérito imperfecto แทน pretérito indefinido ในการเล่าการกระทำหรือการดำเนินเรื่อง (acción) นั้นคิดเป็นร้อยละ 51.36 ของกริยาทั้งหมดในรูป pretérito imperfecto งานวิจัยชิ้นนี้ทำให้ผู้สอนตระหนักถึงปัญหาของผู้เรียนในการทำควมเข้าใจกับการณ์ลักษณะของอดีตกาลสองรูปนี้

เฟื่องเกษ ทองวันชัย (Fuangket 2015) ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดเรื่องการใช้กาลในการสนทนาของนักศึกษาเอกภาษาสเปน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 96 คน และพบเช่นกันว่าผู้เรียนมีความสับสนหลายรูปแบบในการใช้กาล เช่น ใช้รูปปัจจุบันกาลแทนอดีตกาล สับสนระหว่าง *pretérito indefinido* กับ *pretérito imperfecto* หรือระหว่าง *pretérito perfecto* กับ *pretérito imperfecto* และการใช้ *infinitivo* แทนรูปกริยาที่ต้องกระจายให้สอดคล้องกับประธาน

งานวิจัยทั้งหมดข้างต้นให้ข้อสรุปตรงกันว่ากาล (*tiempo verbal*) เป็นปัญหาสำคัญและซับซ้อนในการใช้ภาษาสเปน ทั้งภาษาเขียนและภาษาพูดสำหรับผู้เรียนชาวไทย งานวิจัยเกือบทั้งหมดเน้นปัญหาเรื่องอดีตกาลเพราะใช้ยาก รูปกริยามีหลากหลายมากพอจะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาได้ ทั้งการเล่าถึงเรื่องอดีตก็เป็นเรื่องที่มาจากการประสบการณ์จริงของผู้เล่าและเป็นรูปธรรม ผู้เล่ามีภาพของเรื่องแจ่มชัดไม่ต้องใช้จินตนาการหรือการคาดเดาทำให้มีเรื่องเขียนได้มาก จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้สอนและศึกษาเรื่องการใช้กาลของผู้เรียนชาวไทย ยังไม่พบว่ามีการศึกษาเรื่องการเล่าเหตุการณ์ในอนาคตซึ่งน่าจะมีปรากฏการณ์น่าสนใจเช่นเดียวกันกับการเล่าเรื่องในอดีต ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาหัวข้อนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาสเปนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาว่านิสิตใช้รูปกริยาใดบ้างในการเล่าเรื่องอนาคต
- 2.2 เพื่อหาข้อผิดพลาดของการใช้รูปกริยาในการเล่าเรื่องอนาคต
- 2.3 เพื่อหาสาเหตุของข้อผิดพลาดดังกล่าวอันจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

3. ทฤษฎีวิจัย

3.1 กรอบทฤษฎี

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้กรอบทฤษฎีของการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (*Análisis de errores*) ซึ่งถือกำเนิดขึ้นในทศวรรษที่ 70 โดยมีแนวคิดที่ว่าข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็น *output* สำคัญที่ช่วยให้ผู้สอนเห็นปัญหาของการเรียนการสอนว่ามีจุดใดบ้างที่ผู้เรียนควรได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้ข้อผิดพลาดดังกล่าวนั้นลดลงหรือหายไปได้ในที่สุด การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดนี้พัฒนาต่อมาจากทฤษฎีการเปรียบเทียบ (*Análisis contrastivo*) ที่เริ่มบุกเบิกโดยลาโด (Lado 1973) ซึ่งเสนอให้ศึกษาความแตกต่างระหว่างภาษาต้นทางหรือภาษาแม่ (*lengua materna*) กับภาษาต่างประเทศหรือภาษาปลายทางที่กำลังเรียนอยู่ (*lengua meta*) เพื่อจะได้ประเมินปัญหาล่วงหน้าของผู้เรียนได้ เพราะเชื่อว่าหากผู้สอนได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างระบบไวยากรณ์หรือโครงสร้างของทั้งสองภาษาเสียก่อน ก็จะช่วยให้งานวางแผนการเรียนการสอนได้ดีและแก้ไขปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรอบทฤษฎีการศึกษาเปรียบเทียบมองว่า “ข้อผิดพลาด” (*error*)

เป็นสิ่งไม่พึงประสงค์และควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดเพราะแสดงถึงความล้มเหลวในการเรียนรู้ และสาเหตุหลักของการเกิดข้อผิดพลาดคือ การแทรกแซง (transferencia) ของภาษาแม่ของผู้เรียนนั่นเอง⁵

คอร์ดเดอร์ (Corder 1992a, 1992c, 1992b, 1981) ได้เสนอมุมมองใหม่ว่า “ข้อผิดพลาด” เป็นสัญญาณที่ดีและเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการเรียนภาษาต่างประเทศ การพบข้อผิดพลาดในภาษาของผู้เรียนแสดงถึงความก้าวหน้าแบบหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ คอร์ดเดอร์ (Corder 1992c) ระบุว่าข้อผิดพลาดที่นักวิเคราะห์สนใจคือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ (errores sistemáticos) เท่านั้น ไม่รวมถึงความผิดที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อ ลืมพินกัน หรือเผลอเขียนผิด ซึ่งถือเป็น “lapsus” หรือ “falta” ในการระบุหน่วยหรือข้อความใดถูกต้องหรือปราศจากความผิดพลาดนั้น คอร์ดเดอร์ (Corder 1981, 41) ใช้เกณฑ์ว่าต้องเป็นที่ยอมรับ (acceptable) จากผู้ใช้ที่เป็นเจ้าของภาษาและเหมาะสมกับบริบทหรือสถานการณ์ (adecuado) ดังนั้นประโยคที่เรียบเรียงอย่างถูกต้องสละสลวยตามแบบเจ้าของภาษาแต่ไม่เข้ากับบริบท หรือใช้สถานการณ์แต่ผิดรูปแบบที่เจ้าของภาษากำหนด ถือว่าประโยคเหล่านั้นมี “error”

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดตามแนวทางของคอร์ดเดอร์ (Corder 1981, 45) มีประโยชน์ 2 ประการคือ 1) ในทางทฤษฎี กรอบแนวคิดนี้ใช้อธิบายรูปแบบภาษาปลายทางของผู้เรียน และเชื่อมโยงรูปแบบความรู้ที่เข้ากับการเรียนการสอนที่ทำให้เราเข้าใจธรรมชาติของกระบวนการทางจิตวิทยาในการเรียนภาษาได้ดีขึ้น 2) ในทางปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจะช่วยชี้ทางให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนแก้ไขรูปแบบภาษาที่ผิดพลาดในห้องเรียนได้

แม้การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจะช่วยให้ผู้สอนทราบปัญหาของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อผิดพลาดต่าง ๆ เหล่านั้นได้ แต่ก็ยังมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็น “จุดบอด” บางประการของกรอบทฤษฎีนี้ เช่น งานของแซคเตอร์ (Schachter 1992) ที่ค้นพบว่า ประโยคหรือข้อความที่เขียนอย่างถูกต้องอาจเป็นผลมาจากการที่ผู้เรียนจงใจหลีกเลี่ยงโครงสร้างที่ตนไม่ถนัดแล้วเลือกใช้โครงสร้างที่ง่ายกว่าแทน การไม่พบข้อผิดพลาดในกรณีนี้จึงไม่ได้แสดงว่าผู้เรียนไม่มีปัญหา บาราลอ (Baralo 1996, 9) ก็เห็นด้วยกับข้อสังเกตข้างต้นโดยชี้ว่า การศึกษาวิเคราะห์ผลการปฏิบัติ (actuación) ของผู้เรียนอาจไม่ได้สะท้อนภาพรวมทั้งหมดของสามัตถิยะ (competencia) ที่มีอยู่ก็ได้ เช่นเดียวกับไคลน์ (Klein 1998, 536-538) ซึ่งมองว่ากระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่ควรวัดจากข้อผิดพลาดของผู้เรียน แต่ควรวัดจากระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่พร้อมจะพัฒนาไปยังรูปแบบอื่น ๆ ตามขั้นตอนการเรียนรู้

แม้จะมีจุดอ่อนดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น แต่นักภาษาศาสตร์ก็ยังยอมรับว่าการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดเป็นกรอบทฤษฎีที่มีประโยชน์อย่างมากในการเรียนการสอนภาษา การจัดประเภทของข้อผิดพลาดให้รัดกุมชัดเจนและพยายามหาเหตุผลทางวิชาการมาอธิบายข้อผิดพลาดนั้น ๆ จะทำให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

3.2 การแสดงเวลาอนาคต

“เหตุการณ์อนาคต” หมายถึงการคาดการณ์หรือพยากรณ์ (predicción) แผนการ (plan) ความปรารถนา (deseo) คำสัญญา (promesa) ความจำเป็น (necesidad) และเงื่อนไข (condición) รูปกริยาที่ใช้สื่อความหมายข้างต้นมีจำนวนมาก แต่ในงานวิจัยนี้จะเน้นการวิเคราะห์ 4 รูปกริยาหลัก คือ presente de indicativo (ปัจจุบันกาลปกติ) futuro imperfecto

⁵ อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบสองภาษา บางครั้งข้อผิดพลาดที่พบก็ไม่ได้เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ เช่น งานของ ริชาร์ดส์ (Richards 1985) และ เจน (Jain 1974)

(อนาคตกาลปกติ) *ir a + infinitivo* (futuro perifrástico) และปัจจุบันกาลมาลาสมมติ (presente de subjuntivo) เฉพาะที่แสดงความหมายเชิงอนาคต (futuridad)⁶ ซึ่งรูปกริยาทั้งหมดมีวิธีการใช้โดยสรุปดังนี้

การใช้ *presente de indicativo* สำหรับเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากเวลาที่พูด (*presente prospectivo* o *presente profuturo*) มักจะมีคำบอกเวลาในอนาคตกำกับอยู่ด้วย เช่น *Me voy dentro de dos meses*. และนิยมใช้ในประโยคที่ต้องการแสดงความมั่นใจหนักแน่น เช่น ข้อผูกมัด แผนการหรือการกระทำที่กำหนดไว้แล้ว หรือเหตุการณ์ใด ๆ ในอนาคตที่ผู้พูดมั่นใจอย่างยิ่งว่าจะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลง เช่น *Nos quedamos este verano en Vetusta; Mañana regreso antes del amanecer*. ในประโยคข่มขู่ กริยารูปนี้อาจใช้สลับกับ *futuro imperfecto* ได้ เช่น *Me las {pagas / pagarás}*. (RAE 2009, I, 1720) เมื่อใช้ร่วมกับคำวิเศษณ์ *ya* จะสื่อถึงอนาคตแบบฉับพลัน (*futuro de inmediatez*) เช่น *Ya voy*. ‘ฉันไปเดี๋ยวนี้ล่ะ’ (Instituto Cervantes 2006, I, 129)

Futuro imperfecto (*cantaré*) ใช้สื่อถึงเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึงและมีความหมายในทางคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำสัญญา ข้อตกลง การตีความประโยคที่ได้จากประธาน หากเป็นประธานบุรุษที่หนึ่งก็มักเกี่ยวข้องกับคำมั่นสัญญาหรือข้อตกลง เช่น *Me disculparé con él*. หากประธานเป็นบุรุษที่สอง มักสื่อถึงคำขอร้อง คำสั่ง หรือข้อห้าม เช่น *Te disculparás mañana con él. No lo olvides*. (RAE 2009, I, 1769)

ประโยคที่ใช้ *futuro imperfecto* อาจจะกล่าวถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (*valor temporal*) หรือเป็นการคาดเดาเหตุการณ์ปัจจุบันก็ได้ (*valor modal*) เช่น *Tendrás hambre*. อาจหมายความว่า ‘เดี๋ยวเธอก็จะหิว (ในอีกชั่วโมงข้างหน้า)’ หรือ ‘เธอน่าจะหิว (ตอนนี้)’ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือสถานการณ์ที่พูด (RAE 2009, I, 1772) นอกจากนี้กริยาในรูป *futuro imperfecto* ถ้าใช้คู่กับคำวิเศษณ์ *ya* จะมีความหมายเป็นเหตุการณ์อนาคตที่ระบุไม่ได้ว่าจะเกิดเมื่อใด (*futuro impreciso*) (Instituto Cervantes 2006, II, 76) เช่น *Ya hablaremos*. (‘เดี๋ยวเราค่อยคุยกัน’ หรือ ‘ไว้เราค่อยคุยกัน’)

Ir a + infinitivo หรือ *futuro perifrástico* ตามหลักไวยากรณ์ดั้งเดิมนั้น เหตุการณ์ในอนาคตที่เล่าด้วยกริยานี้จะสื่อถึงอนาคตที่ใกล้กับเวลาที่พูด (*futuro próximo*) ส่วนเหตุการณ์ที่เล่าด้วย *futuro imperfecto* เป็นเพียงเหตุการณ์ในอนาคตที่เกิดขึ้นแยกจากปัจจุบันเท่านั้น การ์ตาเมนา (Cartagena 1999, 2968) ชี้ให้เห็นว่าแม้กริยาสองรูปนี้จะใช้แทนกันได้ในหลายกรณี แต่ในสถานการณ์ที่สื่อเน้นถึงความฉับพลัน (*inmediatez*) เจตนาารมณ์ (*intención*) หรือความกระชั้นชิด (*inminencia*) จะใช้ *ir a + infinitivo* ได้เท่านั้น เช่น *En el momento en que va a besarla* (**la besará*), *suená el teléfono*. ‘ขณะที่เขากำลังจะจูบหล่อน โทรศัพท์ก็ดังขึ้น’ ในที่นี้รูปกริยา *besará* ไม่ทำให้เกิดภาพของความฉับพลัน กระชั้นชิด จึงใช้กับสถานการณ์ไม่ได้

คำอธิบายข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของโกเมซ โดเรโก (Gómez Torrego 1999, 3367-3368) ที่ว่า การณ์ลักษณะของ *ir a + infinitivo* จะเกี่ยวข้องกับความฉับพลันและความกระชั้นชิดของเหตุการณ์ในอนาคต ซึ่งในบริบทดังกล่าวจะใช้รูป *futuro imperfecto* แทนไม่ได้ เช่น *Vámonos, que va a llover* (= *que está a punto de llover*) vs. **Vámonos, que lloverá*. อนาคตที่กระชั้นชิดนี้วัดจากความรู้สึกของผู้พูด (*inmediatez psicológica*) และมีนัยแสดงความมั่นใจว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ดังนั้น *ir a + infinitivo* และ *futuro imperfecto* จึงแสดงนัยไม่เหมือนกันแม้จะใช้แทนกันได้ในประโยคเดียวกันก็ตาม เช่น *Todos sabemos que, antes o después, {vamos a morir / moriremos}*; *Si te lo digo, me {vas a querer / querrás} más*.

โกซาโล โกเมซ (Gozalo Gómez 2009, 5) ระบุว่าลักษณะเฉพาะของ *ir a + infinitivo* คือ “เกี่ยวข้องกับปัจจุบันและวัจนกรรม” (*conexión con el presente y con el acto de habla*) ดังนั้นเหตุการณ์ใดก็ตามที่อยู่ในรูป *ir a +*

⁶ ผู้วิจัยจะศึกษาข้อผิดพลาดของมาลาสมมติที่ใช้ร่วมกับคำสันธานแสดงเวลาในอนาคต เช่น *cuando, en cuanto, tan pronto como...etc.* เท่านั้น การใช้ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและทัศนคติ (กลัว ลังเล สงสัย คำสั่ง ขอร้อง แสดงจุดมุ่งหมาย ประเมินค่า ฯลฯ) ไม่อยู่ในงานวิจัยนี้

infinitivo จะหมายความว่า “อนาคตที่เป็นผลสืบเนื่องโดยธรรมชาติจากสภาพการณ์ในปัจจุบัน” (una consecuencia natural de un estado de cosas presente) และด้วยลักษณะเฉพาะดังกล่าวนี้เอง รูปกริยานี้จึงสื่อถึงเจตนาธรรมณ์ ความกระชั้นชิด และเหตุที่จะต้องเกิดขึ้น

หากพิจารณาถึงระดับภาษา จะพบว่าเราใช้ *ir a + infinitivo* อย่างแพร่หลายในภาษาพูดกว่าในภาษาเขียน ส่วน *futuro imperfecto* เป็นรูปที่ “ฟังดูไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ” (poco natural) อันเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาระดับสูงและใช้ในบางบริบทเท่านั้น เช่น *¿Cómo entraremos?* vs. *¿Cómo vamos a entrar?* (RAE 2009, I, 1775) ในลาตินอเมริกา เมื่อพูดถึงเรื่องอนาคตจะใช้ *ir a + infinitivo* แต่หากต้องการพูดถึงความเป็นไปได้ ข้อเสนอแนะ การคาดเดา ความสงสัย หรือประโยชน์คุณทาน จะใช้รูป *futuro imperfecto* เช่น *¿Estarán vacías estas cajas?*; *No sé quién escribirá mejor*; *¡Ay, cómo serás!* (Instituto Cervantes 2006, II, 77)

รูปกริยาในมาลาสมมติใช้กล่าวถึงเหตุการณ์ในอนาคตได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ *presente de subjuntivo (cante)* นอกจากใช้เล่าเหตุการณ์ปัจจุบันแล้ว ยังใช้อ้างถึงเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึงได้ เช่น *No creo que esté aquí {en este momento/ mañana}*. (RAE 2009, I, 1798) ส่วน *pretérito perfecto de subjuntivo (haya cantado)* ใช้เล่าเหตุการณ์ในอนาคตที่สิ้นสุดก่อนเวลาที่ใช้อ้างอิง เช่น *No creo que haya terminado el próximo lunes*. (RAE 2009, I, 1802) ซึ่งในที่นี้เหตุการณ์ที่แสดงด้วยกริยา *haya terminado* สิ้นสุดก่อน *el próximo lunes* อันเป็นจุดเวลาอ้างอิง

เมื่อใช้ *presente de subjuntivo* กับสันธานแสดงเวลาบางตัว อาทิ *cuando* ประโยคที่ตามหลังคำสันธานนี้จะกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึง เช่น *Cuando llegues, nos iremos*. (RAE 2009, I, 1828) ตัวอย่างคำสันธานประเภทนี้คือ *en cuanto, hasta que, mientras, tan pronto como* เป็นต้น

จะเห็นได้ว่ารูปกริยา *canto, cantaré, voy a cantar* แม้จะใช้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นในอนาคตได้เหมือนกัน แต่สื่อความและเจตนาธรรมณ์ของผู้พูดต่างกัน⁷ ผู้เรียนจำเป็นต้องเห็นข้อแตกต่างทางไวยากรณ์ (gramática) ความหมาย (semántica) และการใช้ตามบริบทสถานการณ์ (pragmática) ของรูปกริยาข้างต้นจึงจะใช้สื่อสารได้อย่างถูกต้อง

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิตเอกภาษาสเปน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2 จำนวน 27 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 28 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 19 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 74 คนซึ่งมีความรู้ภาษาสเปนอยู่ระดับ B1, B1+ และ B2-B2+ ตามกรอบมาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาจากประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (Marco Común Europeo de Referencia para las Lenguas – MCER) ตามลำดับ

⁷ มัตเต บอน (Matte Bon 2006, 2007) ได้อธิบายความแตกต่างของรูปกริยาทั้งสามด้วยมุมมองทางไวยากรณ์และวัจนปฏิบัติศาสตร์ รวมทั้งเปรียบเทียบ ติความ และวิเคราะห์บริบทสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สามารถใช้รูปกริยาดังกล่าวอย่างละเอียด

4.2 เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือเรียงความหัวข้อ “Mi vida en 2035” (‘ชีวิตของข้าพเจ้าในปี ค.ศ. 2035’) นิสิตมีเวลาประมาณหนึ่งสัปดาห์ในการเขียนเรียงความดังกล่าว สามารถใช้พจนานุกรมหรือเปิดดูตำราไวยากรณ์เพื่อศึกษาการใช้อย่างถูกต้องได้ หลังจากส่งงานเขียนแล้วนิสิตจะได้รับแบบทดสอบเป็นบทความยาวประมาณ 20 บรรทัด มีช่องว่างเว้นไว้ 20 ช่องเพื่อให้เปลี่ยน infinitivo เป็นคำกริยาที่แสดงเรื่องในอนาคต ผู้วิจัยได้แจ้งแก่นิสิตว่ารูปกริยาที่ต้องการให้ตอบมี 3 รูปเท่านั้น⁸ คือ ปัจจุบันกาลปกติ (presente de indicativo) อนาคตกาลปกติ (futuro imperfecto) และ *ir a* + infinitivo นิสิตมีเวลาทำแบบทดสอบนี้ประมาณ 45 นาที และไม่อนุญาตให้ใช้ตำราไวยากรณ์หรือพจนานุกรม แต่หากมีข้อติดขัดเรื่องศัพท์หรือสำนวนก็สามารถถามผู้วิจัยได้

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้หนังสือ *Gramática comunicativa* ของมัตเต บอน (Matte Bon 1992) และหนังสือไวยากรณ์ของราชบัณฑิตยสถานแห่งประเทศไทย (Real Academia Española - RAE) คือ *Nueva gramática de la lengua española* (2009) เป็นหนังสืออ้างอิงในการตรวจและระบุข้อผิดพลาดในขั้นต้น หากมีข้อสงสัยที่ไม่พบคำตอบในหนังสือดังกล่าว ผู้วิจัยจะขอความเห็นจากเจ้าของภาษาสองคนซึ่งจบการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์-อักษรศาสตร์ และมีประสบการณ์การสอนในประเทศไทยมานาน

ข้อผิดพลาดที่ผู้วิจัยสนใจคือ การเลือกรูปกริยาที่ผิดกฎการใช้ซึ่งทำให้การเข้าใจเนื้อหาหรือรับรู้สารผิดไป (errores de contenido) เท่านั้น ข้อผิดพลาดที่เกี่ยวข้องกับรูปคำ (errores de forma) อันได้แก่คำที่เขียนผิดตามอักขรวิธี (errores ortográficos) เช่น สะกดผิด การใส่และไม่ใช่เครื่องหมาย tilde ให้ถูกต้อง การสร้างรูปกริยาผิด อาทิ ใช้ *veniré แทน vendré หรือกระจายกริยาผิดประธาน ไม่อยู่ในงานศึกษาวิจัยนี้

ประโยคที่ยกมาเป็นตัวอย่างจะแสดงหน่วยที่ผิดพลาดด้วยการขีดเส้นใต้และให้คำตอบที่ถูกต้องไว้ในวงเล็บ ตัวอย่างจะระบุชื่อผู้แต่งประโยคหรือหน่วยที่มีข้อผิดพลาดนั้นเป็นรหัสตามชั้นปีแล้วตามด้วยตัวเลข 2 หลักตามลำดับที่ของนิสิต เช่น 4-15 คือนิสิตชั้นปีที่ 4 ลำดับที่ 15 ข้อความที่ตัดทอนออกจากต้นฉบับจะแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย [...]

5. ผลการวิจัย

5.1 วิเคราะห์งานเรียงความ

เนื่องจากหัวข้อเรียงความสื่อความถึงเหตุการณ์ในอนาคตอย่างชัดเจน จึงพบการใช้ futuro imperfecto (FUT.) เป็นจำนวนมากตามความคาดหมาย (ร้อยละ 45.24 ของจำนวนรูปกริยาทั้งหมดที่ใช้ในงานเขียนของนิสิตทุกกลุ่ม) รองลงมาคือ

⁸ ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยไม่มีวัตถุประสงค์ศึกษาเปรียบเทียบการใช้มาลาสมติกับมาลาบอกเล่า จึงไม่กำหนดให้นิสิตใช้มาลาสมติในแบบทดสอบ แต่ระบุรูปกริยา 3 รูปที่ต้องการศึกษาเพื่อให้ นิสิตใส่ใจความหมายของกริยาดังกล่าวในบริบทที่กำหนดเท่านั้น

presente de indicativo (PRES.) (ร้อยละ 30.07) หากพิจารณาเฉพาะสองกาลนี้ จะพบว่านิสิตปี 2 และ ปี 4 มีแนวโน้มการเลือกใช้กาลแบบเดียวกันคือใช้ futuro imperfecto มากกว่า presente de indicativo แต่นิสิตปี 3 กลับเลือกใช้ presente de indicativo มากกว่า รูปกริยาที่ใช้เป็นลำดับที่ 3 คือ condicional simple (COND.) (ร้อยละ 12.35) ซึ่งพบเป็นจำนวนมากอย่างมีนัยสำคัญในงานของนิสิตปี 3 presente de subjuntivo มีการใช้เป็นลำดับที่ 4 (ร้อยละ 7.24) รูปกริยาอื่น ๆ ที่พบเป็นจำนวนน้อยรองลงไปคือ *ir a* + infinitivo (ร้อยละ 2.73) futuro perfecto (ร้อยละ 1.87) condicional compuesto (ร้อยละ 0.32) และ pretérito perfecto de subjuntivo (ร้อยละ 0.18) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปกริยาทั้งหมดที่ใช้เล่าเรื่องอนาคตในงานเขียนของนิสิตทั้ง 3 กลุ่ม

กริยา \ กลุ่มนิสิต	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
FUT.	474	258	261	993 (45.24%)
PRES.	204	358	98	660 (30.07%)
COND.	18	192	61	271 (12.35%)
SUBJ.	61	80	18	159 (7.24%)
<i>ir a</i> + infinitivo	23	22	15	60 (2.73%)
FUT. PFTO.	4	14	23	41 (1.87%)
COND. COMP.	0	6	1	7 (0.32%)
PFTO. SUBJ.	3	1	0	4 (0.18%)
รวม	787	931	477	2,195 (100%)
ค่าเฉลี่ยของรูปกริยาที่ใช้ต่อคน	29.15	33.25	25.11	29.66

จากจำนวนกริยาทั้ง 2,195 รูป พบว่ามีที่ใช้ผิด 361 รูป คิดเป็นร้อยละ 16.45 และสามารถจำแนกตามรูปกริยาและตามกลุ่มประชากรได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อผิดพลาดในการใช้รูปกริยาต่าง ๆ เพื่อเล่าเรื่องอนาคตในงานเขียนของนิสิตทั้ง 3 กลุ่ม

กริยา \ กลุ่มนิสิต	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
COND.	15	169	57	241 (66.76%)
PRES.	11	21	4	36 (9.97%)
FUT.	15	15	5	35 (9.70%)
SUBJ.	11	20	0	31 (8.59%)
FUT. PFTO.	0	4	3	7 (1.94%)
COND. COMP.	0	5	1	6 (1.66%)
<i>ir a</i> + infinitivo	0	3	0	3 (0.83%)
PFTO. SUBJ.	2	0	0	2 (0.55%)

รวม	54	237	70	361 (100%)
ค่าเฉลี่ยของรูปกริยาที่ใช้ต่อคน	2	8.46	3.68	4.88

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าข้อผิดพลาดมากกว่าครึ่งเกิดจากการใช้ *condicional simple* ผิดบริบท (ร้อยละ 66.76) รองลงมาคือ *presente de indicativo* (ร้อยละ 9.97) *futuro imperfecto* (ร้อยละ 9.70) *presente de subjuntivo* (ร้อยละ 8.59) ข้อผิดพลาดของรูปกริยาที่เหลือคือ *futuro perfecto*, *condicional compuesto*, *ir a + infinitivo* และ *pretérito perfecto de subjuntivo* มีจำนวนน้อยมาก เมื่อพิจารณาจากกลุ่มนิสิตพบว่านิสิตปี 3 มีข้อผิดพลาดมากที่สุด (8.46 รูปกริยาต่อคน) นิสิตปี 4 มีข้อผิดพลาดรองลงมา (3.68 รูปกริยาต่อคน) ส่วนนิสิตปี 2 มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด (2 รูปกริยาต่อคน)

5.1.1 *Condicional simple*

เนื่องจากกริยารูป *condicional simple* ใช้พูดถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่มีจุดอ้างอิงในอดีต (*futuro del pasado*) ผู้วิจัยจึงไม่คาดคิดว่าจะพบรูปกริยานี้เป็นจำนวนมากในงานเขียนที่กำหนดให้นิสิตเล่าชีวิตของตนในอนาคตที่ไกลตัว ทั้งยังพบด้วยว่ามีนิสิต 8 คนในชั้นปี 3 และ 3 คนในชั้นปี 4 แต่งเรียงความเรื่องนี้ด้วยการใช้ *condicional simple* เป็นหลัก ข้อผิดพลาดที่ตรวจพบแสดงไว้ในตาราง 3

ตารางที่ 3 ประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้ *condicional simple*

ข้อผิดพลาด \ กลุ่มนิสิต	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
COND. por FUT.	14	163	56	233 (96.68%)
COND. por SUBJ.	0	4	1	5 (2.08%)
COND. por INF.	0	2	0	2 (0.83%)
COND. por FUT. PFTO.	1	0	0	1 (0.41%)
รวม	15	169	57	241 (100%)
ค่าเฉลี่ยของรูปกริยาที่ใช้ต่อคน	0.56	6.04	3	3.26

การใช้ *condicional simple* แทน *futuro imperfecto* พบในนิสิตทุกกลุ่ม แต่พบมากที่สุดในกลุ่มนิสิตปี 3 (เฉลี่ย 6.04 รูปกริยาต่อคน) ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อเรียงความไว้เพื่อนิสิตจะได้เล่าหรือคาดการณ์ (*predicción*) เรื่องที่จะเกิดในอนาคต ซึ่งเป็นเรื่องปรุงแต่งด้วยจินตนาการ การพบรูป *condicional simple* อย่างมากมายนี้ อาจมีสาเหตุมาจากนิสิตเข้าใจว่าหัวข้อเรียงความ “Mi vida en 2035” ต้องการให้เล่าเรื่องสมมุติ (*hipótesis*) จึงตีความหัวข้อว่ามีความหมายเหมือน “Si hoy fuera el año 2035...” (‘ถ้าวันนี้เป็นปี 2035...’) เรื่องทั้งหมดที่เขียนขึ้นแทนที่จะเป็นการคาดการณ์หรือจินตนาการ กลับสื่อถึง *futuro hipotético* (อนาคตที่ไม่แน่นอนและขึ้นกับตัวแปรปัจจัยซึ่งยากจะเกิดขึ้น) เช่น

la comunicación y transporte en 2035 serían (serán) más convenientes y confortables como en Japón (2-03)

Ese período, tendría (tendré) 38 años, mi novio y yo ya estaríamos (estaremos) casados. Nosotros tendríamos (tendremos) una acogedora familiar, yo sería (seré) ama de casa y propietario de un café, además sería (seré) buena mujer de mi marido y mi marido sería (seré) fiscal. Tendría (Tendré) 2 hijos, un hijo y otra hija. [...] Al fin de semana, mi marido y yo llevaríamos (llevaremos) nuestros hijos a la playa o parque de atracciones o zoológico o ir de compras a grandes almacenes (3-12)

Después del trabajo, regresaría (regresaré) a mi casa con el coche nuevo. También los niños jugarían (jugarán) toda la noche y nunca pensarían (pensarán) de los deberes. Cocinaría (cocinaré) la comida con la criada y todos comerían (comerán) la cena juntos (4-16)

ขณะเดียวกัน มีงานบางชิ้นที่นิสิตใช้ทั้ง futuro imperfecto และ conditional simple ปะปนกัน เช่น

Cuando sea el año 2035, tendré 38 años. Tendré un hijo y una hija. Mi marido será un hombre generoso. Viviré en una casa [...] Mis padres vivirían (vivirán) con mi [...] (2-13)

Tendrá (por Tendré) 39 años en el año 2035. Me casaría (casaré) con un hombre de mi sueño y viviríamos (viviremos) junto en una casa bonita bajo de la sombra de árbol grande. Tendría (Tendré) 2 hijos muy buenos y listos, es decir, tendría (tendré) una familia bonita y acogedora, y también tendría (tendré) 2 o 3 perros pequeños como el mío ahora (3-13)

En 2035, tendré 41 años, estaría (seré) ama de casa casada con un hombre de carácter amable y hogareño, con quien tendría (tendré) una hija de 14 años. Viviría (Viviré) en una casa suburbana con mi marido, hija y mis padres (4-14)

ตัวอย่างข้างต้นทำให้เห็นประเด็นว่านิสิตเลือกใช้ futuro imperfecto กับเหตุการณ์ที่ตนคิดว่ามีความเป็นไปได้มากที่จะเกิดขึ้นเมื่อถึงปี 2035 โดยเฉพาะเมื่อพูดถึงอายุ นิสิตจะเลือกใช้กริยารูปนี้เพราะเป็นตัวเลขอายุของตนจริง ๆ ในปัดังกล่าวแต่จะเปลี่ยนไปใช้ conditional simple เมื่อพูดถึงเหตุการณ์อื่นในเวลานั้นซึ่งอยู่เหนือการกำหนดกะเกณฑ์ได้หรือเป็นเหตุการณ์ที่ “อาจจะเกิดขึ้นได้” เช่น *casarse* (‘แต่งงาน’), *tener una familia bonita* (‘มีครอบครัวที่ดี’), *vivir en una casa suburbana* (‘อาศัยอยู่ในบ้านแถบชานเมือง’) ฯลฯ นั้นแสดงให้เห็นว่านิสิตยังแยกความแตกต่างระหว่างการใช้ futuro imperfecto เพื่อเล่าเรื่องคาดการณ์ในอนาคตกับการใช้ conditional simple เพื่อเล่าเรื่องสมมติเชิงเงื่อนไขไม่ได้

ส่วนข้อผิดพลาดประเภทอื่นที่เหลืพบเป็นจำนวนน้อย อันได้แก่ การใช้ condicional simple แทน presente de subjuntivo (ร้อยละ 2.08) อันเนื่องจากการไม่รู้กฎการใช้มาลาสมติ เช่น

El que ganaría (gane) tendrían (tendrá) un edificio más bello en posesión (3-04)

พบการใช้ condicional simple แทน infinitivo (ร้อยละ 0.83) เพราะไม่รู้กฎวากยสัมพันธ์ เช่น ในกรณีประธานของประโยคหลักและประโยครองเป็นคนเดียวกัน (correferente) กริยาในประโยครองต้องอยู่ในรูป infinitivo

Espero que tendría (tener) dos hijos, un hijo guapo como su padre (3-03)

5.1.2 Presente de indicativo

มัตเต บอน (Matte Bon 1992, I, 14) อธิบายว่ากาล presente de indicativo เป็นกาลที่มีลักษณะแปลกเด่นน้อยกว่ากาลอื่น (el tiempo verbal menos marcado) มีขอบเขตการใช้ที่กว้าง คือใช้ได้ทั้งเรื่องอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ข้อผิดพลาดของกริยารูปนี้มีดังนี้

ตารางที่ 4 ประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้ presente de indicativo

ข้อผิดพลาด \ กลุ่มนิสิต	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
PRES. por FUT.	10	11	3	24 (66.67%)
PRES. por SUBJ.	0	9	1	10 (27.78%)
PRES. por INF.	1	1	0	2 (5.55%)
รวม	11	21	4	36 (100%)
ค่าเฉลี่ยของรูปกริยาที่ใช้ต่อคน	0.41	0.75	0.21	0.49

จะเห็นว่าในงานของนิสิตปี 3 พบข้อผิดพลาดมากที่สุด คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยกลางอย่างมาก ข้อผิดพลาดส่วนใหญ่ของนิสิตทุกกลุ่มคือการใช้ presente แทน futuro imperfecto โดยเฉพาะในการบรรยาย คาดการณ์ หรือทำนายเรื่องในอนาคต (predicciones) เช่น

Además, las querras ocurrirán en todos sitios. Debemos (Deberemos) tener una casa que tenga una habitación en subsuelo para protectarnos y prepararnos siempre (2-01)

Seré escritora, traductora y columnista de revistas que gana (ganará) mucho éxito (2-15)

lo sigo (seguiré) haciendo en futuro (3-16)

No estoy segura si se hace real (se hará realidad) [...] visitaré a mis padres y a mi hermana. Todavía quiero (querré) mantenerme en contacto con ellos (3-17)

no sé cómo será la sociedad. ¿La gente todavía compete (competirá) entre ello?
¿Todavía existe (existirá) el vacío entre clases sociales? (3-08)

los próximos años habrá muchos cambios en mi vida pero no sé cuál[es] es (serán) (4-17)

เห็นได้ว่านิสิตผู้เขียนประโยคข้างต้นกำลังเล่าเรื่องอนาคตอยู่เนื่องจากการใช้คำบอกเวลาอนาคตอย่างชัดเจนเช่น *en el futuro* หรือ *en los próximos años* การเลือกใช้ presente de indicativo ที่ไม่ได้สื่อถึงแผนการที่ผูกมัด จึงเป็นการ “กระโดด” หรือสลับเวลากลับมาเป็นปัจจุบันอย่างไม่ตั้งใจ (salto involuntario al momento de habla) ซึ่งถือเป็น “การทำให้ง่าย” (simplificación) แบบหนึ่ง กล่าวคือเนื่องจากกริยา presente เป็นรูปที่ง่าย มีขอบเขตการใช้กว้าง และเป็นกาลที่นิสิตเรียนก่อนเป็นลำดับแรก เมื่อต้องเล่าหรือบรรยายเรื่อง นิสิตก็มักเลือกกริยาในกาลนี้มาใช้ก่อนด้วยความเคยชิน โดยลืมใส่ใจรอบเวลาจริงของเรื่องที่ตนเล่า

นอกจากนี้ยังพบการใช้ presente ที่ไม่ถูกต้องใน apódosis ของประโยคเงื่อนไขซึ่งกล่าวถึงเรื่องอนาคตที่จะเป็นไปได้ โดยขึ้นกับเงื่อนไขปัจจุบัน (*si* + presente de indicativo, futuro imperfecto) เช่น *el presente es lo que puede controlar y fijar el futuro. Si nosotros hacemos ahora bien, ayudamos (ayudaremos) y conservamos (conservaremos) el mundo* (2-10) หรือใช้ presente เพื่อสื่อถึงคำมั่นสัญญา (promesas) ที่จะกระทำจากปัจจุบัน ต่อเนื่องยาวนานไปถึงอนาคต เช่น *Guardo (Guardaré) muy bien esta composición. Y cuando llega mi 39º año de vida, voy a leerla otra vez* (3-05)

การใช้ presente de indicativo เมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ในอนาคตโดยใช้ร่วมกับคำสันธานบอกเวลา *cuando* หรือ *siempre que* แทนที่จะใช้รูป presente de subjuntivo เกิดจากการไม่รู้กฎวากยสัมพันธ์หรือการเลือกใช้รูปภาษาที่ง่าย (simplificación) เช่น

Y cuando llega (llegue) mi 39º años de vida, voy a leerla otra vez. No sé que voy a reirme [...] cuando la leo (lea) (3-05)

Como yo no sé qué voy a hacer cuando termino (termine) mi estudio de aquí (3-15)

Siempre que tengo (tenga) tiempo libre, visitaré a mis padres y a mi hermana (3-17)

Cuando estoy (esté) seguro que mis padres viven bien, tendré dos opciones (3-24)

การไม่รู้กฎวากยสัมพันธ์ยังปรากฏให้เห็นในประโยคที่ใช้ presente de indicativo แทนรูป infinitivo ด้วย แต่พบน้อยมาก เช่น *Lo pasaré hasta encuentro (encontrar) mi sueño* (2-14); *Lo que podemos hacer es hace*

(hacer) día bien para una mañana buena (3-13) ตัวอย่างดังกล่าวนี้ทำให้เห็นกลวิธี “การแก้ไขเกินเหตุ” (hipercorrección) ด้วยเช่นกัน กล่าวคือนิสิตคิดว่าการกระจายกริยาเป็นเรื่องจำเป็นหรือถูกต้อง จึงเลือกที่จะกระจายกริยา แม้ในโครงสร้างที่ต้องการให้ใช้รูป infinitivo

5.1.3 Futuro imperfecto

ข้อผิดพลาดของกริยาในกาล futuro imperfecto สามารถจำแนกได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้ futuro imperfecto

ข้อผิดพลาด \ กลุ่มนิสิต	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
FUT. por SUBJ.	7	10	2	19 (54.28%)
FUT. por formas no flexivas	3	3	2	8 (22.86%)
FUT. por PRES.	3	1	1	5 (14.29%)
FUT. por FUT. PFTO.	2	1	0	3 (8.57%)
รวม	15	15	5	35 (100%)
ค่าเฉลี่ยของรูปกริยาที่ใช้ต่อคน	0.56	0.54	0.26	0.47

นิสิตปี 2 และ ปี 3 มีข้อผิดพลาดเฉลี่ยเกือบจะเท่ากัน ส่วนนิสิตปี 4 มีข้อผิดพลาดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยกลาง ข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดคือการใช้ futuro imperfecto แทน presente de subjuntivo (ร้อยละ 54.28) ในประโยคที่ใช้คำสันธาน เช่น *cuando* หรือ *mientras* บอกเวลาอนาคต การเลือกใช้รูปกริยาที่ไม่ถูกต้องนี้เป็นผลมาจากความไม่เข้าใจกฎวากยสัมพันธ์ของ คำสันธานกลุ่มดังกล่าว

cuando jubilare (me jubile) dividiré [mi ahorro] a 3 partes [...] El segundo para yo y mi marido gastar cuando estaremos (estemos) enfermos (2-23)

Contrataré un robot a encargarse de quehaceres domésticos mientras estaré (esté) trabajando y también cuando no estaré (esté) en mi casa (2-25)

Creo que cuando nuestros nenes jugarán (jueguen), divertirán (se diviertan) y correrán (corran) juntos, les veremos con las caras contentas (3-16)

Cuando estaré (esté) libre, vendré aquí (4-10)

การใช้รูป futuro imperfecto แทนรูปกริยาที่ไม่กระจาย (formas no flexivas) ก็เป็นปัญหามาจากการไม่เข้าใจกฎวากยสัมพันธ์เช่นกัน จากตัวอย่างพบว่านิสิตไม่เข้าใจการสร้างกริยาหลักและรองที่มีประธานตัวเดียวกัน ซึ่งในกรณีนี้ไม่

จำเป็นต้องใช้โครงสร้าง *que* + อนุประโยค แต่จะใช้ infinitivo แทน การกระจายกริยาในโครงสร้างลักษณะนี้ยังถือเป็นการแก้ไขเกินเหตุ (hipercorrección) ด้วย

Pero no olvidaré que volveré (devolver) lo bueno a la sociedad (3-10)

vendré aquí para que podré (poder) hablar con los comensales (4-10)

Después de trabajar en una línea de la aviación y tendré (tener) bastante experiencia del turismo, voy a instituir una empresa del turismo con mis hermanos (3-02)

los domingos preferíamos quedaremos (quedarnos) en casa (4-14)

นอกจากนี้ยังพบตัวอย่างการใช้ futuro imperfecto ตามหลังคำบุพบทแทนที่จะใช้ gerundio เช่น

El vehículo moverá en el aire por utilizará (utilizando) la energía eléctrica (2-16)

ข้อผิดพลาดลำดับรองลงมาซึ่งพบน้อยคือการใช้ futuro imperfecto แทน presente de indicativo ในประโยคที่เป็นข้อเท็จจริงทั่วไปไม่ขึ้นกับกาลเวลา (evento atemporal) หรือใช้ในประโยคเงื่อนไขตามหลังสันธาน *si* ซึ่งกรณีหลังนี้ถือว่าผิดกฎไวยากรณ์แม้จะอ้างถึงเหตุการณ์ในอนาคตก็ตาม⁹

El futuro es lo que no saberemos (sabemos) y supondremos (suponemos) (2-10)

Hoy nuestro mundo seguirá cambiando (cambia) día a día (2-21)

Si estaré (soy) afortunado, me casaré con un buen hombre (3-21)

Si tendré (tengo) bastante tiempo, iré de vacaciones, ambos dentro y fuera del país (4-10)

ในการเล่าถึงเหตุการณ์อนาคตหนึ่งที่จบก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่งพบว่า แทนที่นิสัยจะใช้รูป futuro perfecto กลับใช้คำวิเศษณ์บอกเวลา *ya* แทนเพื่อแสดงว่าเหตุการณ์นั้น “จบแล้ว”

⁹ อย่างไรก็ตามพบว่าโครงสร้าง *si* + futuro imperfecto มีใช้แพร่หลายในประเทศเอลซัลวาดอร์และอีกหลายประเทศในอเมริกากลาง (RAE 2009, I, 1774)

Tendré unos hijos, ya trabajarán (habrán trabajado) y ya se casarán (se habrán casado) (2-26)

todavía viviré con mi familia pero mi hermano menor ya se casará (se habrá casado) (3-18)

ประโยคลักษณะนี้ทำให้เราเห็นการแทรกแซงของภาษาแม่อย่างเด่นชัด เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีรูปกริยาที่ตรงกับรูปกริยาประสมในภาษาสเปน (*haber* + participio) เพื่อใช้เล่าว่าเหตุการณ์หนึ่งเกิดและสิ้นสุดก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่ง แต่จะใช้คำวิเศษณ์ *แล้ว* แทน เมื่อต้องใช้ภาษาสเปนนิสิตจึงเลือกที่จะใช้ *ya* แทนการใช้รูปกริยาประสมเพื่อแสดงการเกิดและสิ้นสุดก่อน (la anterioridad) ของเหตุการณ์หนึ่ง¹⁰

5.1.4 Presente de subjuntivo

การใช้ปัจจุบันกาลมาลาสมมติอย่างไม่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 8.59 ของข้อผิดพลาดทั้งหมด นิสิตสองคนคือ 2-18 และ 3-20 ใช้รูปกริยานี้อย่างมากมายเกินความจำเป็น (sobreproducción) ตัวอย่างข้อผิดพลาดส่วนใหญ่จึงมาจากงานของนิสิตสองคนนี้ ประเภทของข้อผิดพลาดในเรื่องนี้ขอให้พิจารณาจากตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้ presente de subjuntivo

ข้อผิดพลาด \ กลุ่มนิสิต	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
SUBJ. por FUT.	11	18	0	29 (93.55%)
SUBJ. por PRES.	0	2	0	2 (6.45%)
รวม	11	20	0	31 (100%)
ค่าเฉลี่ยของรูปกริยาที่ใช้ต่อคน	0.41	0.71	0	0.42

ข้อผิดพลาดที่พบมีสองประเภทเท่านั้นคือ การใช้ presente de subjuntivo แทน futuro imperfecto และแทน presente de indicativo นิสิตปี 3 มีปัญหาในการใช้รูปกริยา presente de subjuntivo มากที่สุด และไม่พบข้อผิดพลาดของรูปกริยานี้ในงานเขียนของนิสิตปี 4 เลย

ในเรื่องเล่าเกี่ยวกับอนาคต การใช้ presente de subjuntivo แทน futuro imperfecto เป็นเรื่องของกฎไวยากรณ์ กล่าวคือจะใช้กับสันธานบอกเวลาเช่น *cuando, en cuanto, hasta que, tan pronto como* แต่พบว่านิสิตบางคนเลือกใช้ presente de subjuntivo โดยไม่สนใจกฎวากยสัมพันธ์ข้อนี้

¹⁰ การที่ผู้เรียนชาวไทยไม่ค่อยใช้รูปกริยาประสมนี้เป็นอิทธิพลจากภาษาแม่เพราะในภาษาไทยนิยมเล่าเรื่องตามลำดับเวลา (plan lineal) มากกว่าจะเล่าแบบสลับช่วงเวลา (Simma 2006; Poopuang 2013) ก่อนหน้านี้นักวิจัยของเฟร์นันเดซ Fernández (1997, 145) ก็พบว่านักเรียนญี่ปุ่นและอาหรับไม่นิยมใช้รูปกริยาประสมในงานเขียนภาษาสเปน แต่จะใช้กริยาวิเศษณ์ *ya* ‘แล้ว’ และ *antes* ‘ก่อน’ เพื่อแสดงว่าเหตุการณ์หนึ่งเกิดก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่ง จึงอาจสรุปได้ว่าปรากฏการณ์นี้น่าจะเป็นลักษณะเฉพาะของผู้เรียนชาวเอเชีย

Con respecto a mi vivienda, en mi casa, haya (habrá) el jardín [...] Por eso, aquí en Tailandia podamos (podremos) disfrutar todas las estaciones sin viajar a los países de temperatura fría. Debido a la gran cantidad de la población, la vida en este año, en parte, sea (será) subterránea. Debajo de mi casa, haya (habrá) el túnel [...] En este año cumpliré 38 años pero no sea (seré) viejo (2-18)

Yo sea (seré) soltera y trabaje (trabajaré) como escritor por eso tenga (tendré) que hacer muchas excursiones para buscar la información [...] Mi vida sea (estará) en peligro pero esté (seré) feliz porque tenga (tendré) la oportunidad de mejorar el mundo [...] Mi vida sea (será) muy conveniente y fácil. Pueda (Podré) conectar con otros fácilmente porque todo el mundo tenga (tendrá) el teléfono móvil. [...] La gente admire (admirará) la comida tailandesa como la comida más rica del mundo (3-20)

การใช้รูป presente de subjuntivo อย่างมากมายเกินขอบเขตในกรณีข้างต้นน่าจะเป็นผลมาจากการตีความกฎการใช้ผิด (falsa interpretación) กล่าวคือนิสิตเรียนรู้ในเบื้องต้นว่ากริยาแบบนี้ใช้กับประโยคที่แสดงความลังเลสงสัย (duda) ความไม่แน่ใจ (incertidumbre) หรือความไม่จริง (irrealidad) เมื่อนิสิตเขียนเล่าเรื่องราวในอนาคตโดยตีความว่าอนาคตเป็นเรื่องของความไม่แน่ใจหรือความไม่จริงจึงเลือกใช้ presente de subjuntivo ขณะเดียวกันยังสังเกตได้อีกว่า ตัวอย่างข้างต้นมีการใช้รูปกริยานี้ในประโยคความเดียวโดยไม่มีคำแสดงความน่าจะเป็น (เช่น *tal vez, probablemente*) หรือคำแสดงความปรารถนา (เช่น *ojalá*) ซึ่งแสดงว่านิสิตยังขาดความรู้ทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ในการใช้มาลา

พบตัวอย่างที่น่าสนใจซึ่งสมควรกล่าวไว้ในที่นี้คือ มีการใช้ presente de subjuntivo ในประโยครองซึ่งขึ้นกับประโยคหลักที่มีกริยา *suponer* เช่น

Yo supongo que en el futuro, en Tailandia se opere (se operará) de los órganos mediante sólo un robot sin ningún médico (2-03)

En el año 2035 supongo que tenga (tendré) unos niños jugando en mi casa (3-20)

ด้วยเหตุที่มาลาสมมติใช้ในประโยคที่แสดงความสงสัยหรือความไม่แน่ใจ (เช่น *dudar que..., no estar seguro de que..., puede ser que..., etc.*) กริยา *suponer* ‘นึกเอา, คาดคะเน, สมมติ’ ก็น่าจะจัดอยู่ในกลุ่มนี้ แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น มัตเต บอน (Matte Bon 1992, I, 59) อธิบายว่ากริยานี้เกี่ยวข้องกับ “ความคิด” เช่นเดียวกับ *pensar* ‘คิด’ และ *creer* ‘เชื่อ’ ดังนั้นหากกริยา *suponer* อยู่ในรูปบอกเล่า กริยาในประโยครองจะเป็น indicativo แต่หากอยู่ในรูปปฏิเสธ ประโยครองจะต้องใช้ subjuntivo เช่นเดียวกับโครงสร้างของกริยาสองตัวดังกล่าว การไม่เข้าใจความหมายของกริยา *suponer* จึงทำให้ นิสิตเลือกใช้มาลาผิดไปด้วย

5.1.5 รูปกริยาอื่น ๆ

รูปกริยาอื่น ๆ ที่ใช้ผิดพบเป็นจำนวนน้อยและไม่มีความสำคัญทางสถิติ คือ futuro perfecto (ร้อยละ 1.94) condicional compuesto (ร้อยละ 1.66) futuro perifrástico (ร้อยละ 0.83) และ pretérito perfecto de subjuntivo (ร้อยละ 0.55) ตัวอย่างข้อผิดพลาดที่เห็นได้ชัดซึ่งพบในกาลดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

- ใช้ futuro perfecto แทน futuro imperfecto ในเหตุการณ์อนาคตที่ไม่ได้เกิดและจบก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่ง

En el 2035, habré tenido (tendré) 40 años (3-04)

Me habré dedicado (trabajaré) a trabajar en una embajada como obligación principal, pero en fines de semana, también trabajaría como un actor de voz (3-06)

- ใช้ condicional compuesto แทน futuro perfecto ในเรื่องเล่าอนาคต ซึ่งอันที่จริง condicional compuesto จะใช้ในเรื่องสมมติเชิงเงื่อนไขที่เป็นไปไม่ได้ในอดีต

Habría viajado (Habré viajado) a unas cuantas países hispánicas y Japón, que siempre ha sido un lugar al que quería visitar (3-06)

En 2035 ya me habrían cantado (habré cantado) Las Mañanitas por cuadragésima vez (3-09)

- ใช้ *ir a* + infinitivo แทน futuro imperfecto ในการพูดถึงเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับอนาคตอันใกล้หรือเจตนาจริง ซึ่งในที่นี้กล่าวถึงการครบรอบอายุในอีกหลายปีข้างหน้า

En el año 2035, voy a cumplir (cumpliré) 40 años (3-24)

5.2 วิเคราะห์แบบทดสอบ

นอกจากเรื่องความแล้ว ผู้วิจัยยังให้นิสิตทำแบบทดสอบ¹¹ (cloze test) โดยอ่านบทอ่านในรูปแบบอีเมลที่เพื่อนเขียนถึงเพื่อนเพื่อเล่าเรื่องแผนการในอนาคต มีช่องว่างเว้นให้เติมคำกริยา 20 ช่องโดยใช้รูป presente de indicativo, futuro imperfecto หรือ *ir a* + infinitivo ด้วยเหตุที่สามารถใช้รูปกริยาทั้งสามเล่าเรื่องในอนาคตได้ด้วย¹² ขึ้นอยู่กับเจตนาจริงของผู้เล่า จึงไม่มีข้อใดที่มีคำตอบเดียว ในการตรวจคำตอบนอกจากผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ไวยากรณ์ของมัดเต บอน (Matte Bon 1992) และของราชบัณฑิตยสถานแห่งประเทศไทย (RAE 2009) แล้ว ยังได้ปรึกษาเจ้าของภาษาอีกสองคนเพื่อถามความเห็นเรื่องความถูกต้องและความเหมาะสมในการสื่อสารด้วย

¹¹ แบบทดสอบที่ใช้ ดัดแปลงจากเนื้อเรื่องในหนังสือ *Mañana 2. Libro del Alumno* (López Barberá et al. 2003, 51)

¹² ถึงแม้ผู้วิจัยจะแจ้งให้นิสิตทราบแล้วว่ารูปกริยาที่เป็นคำตอบในแบบทดสอบนี้มี 3 รูป แต่ก็ยังพบรูปกริยาอื่น ๆ ปะปนมาเช่น presente de subjuntivo หรือ condicional simple ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยจะไม่นำมาวิเคราะห์

A: Mario Pérez

Asunto: ¿Qué piensas hacer esta Navidad?

¿Qué tal tus clases? Debes de estar agotado, pero no te desanimes, porque mañana (1) (ser) el último día de clase. A pesar de que en la televisión han dicho que mañana (2) (nevar) mucho, los profesores no (3) (cancelar) sus últimas clases, así que (4) (pasar, nosotros) frío en la Facultad.

¿Qué (5) (hacer, tú) estas Navidades? Creo que (6) (ir, yo) a Asturias con mis primos. Seguramente (7) (estar, nosotros) en el pueblo diez días. A lo mejor (8) (visitar, nosotros) algún monasterio. (9) (divertimos) juntos; pienso salir todos los días a esquiar.

He pensado que, si quieres, puedes venir con nosotros. (10) (Ser) pocos días pero intensos. Probablemente (11) (venir) también Paula y David con nosotros. ¿Qué te parece? Ya (12) (hablar, nosotros) de eso otro día.

Aún no has visto las fotos de mis vacaciones del verano pasado. No recuerdo dónde las he guardado; en cuanto las encuentre, te las (13) (enseñar).

Pasado mañana (14) (ser) el cumpleaños de mi hermano, Luisito, que (15) (cumplir) 8 años. (16) (hacer, nosotros) una fiesta. Hemos invitado a sus amigos a cenar. Si vienes, tráele, si te parece bien, una caja de bombones; (17) (conseguir) impresionarle. Supongo que te (18) (apetecer) venir a felicitarle.

Ahora estamos un poco cansados debido a los estudios. Pero creo que (19) (tener, nosotros) buenas notas en el examen final.

Bueno, Mario, escribeme. Ya me (20) (decir, tú) qué te parece nuestro plan para estas Navidades.

Patricia

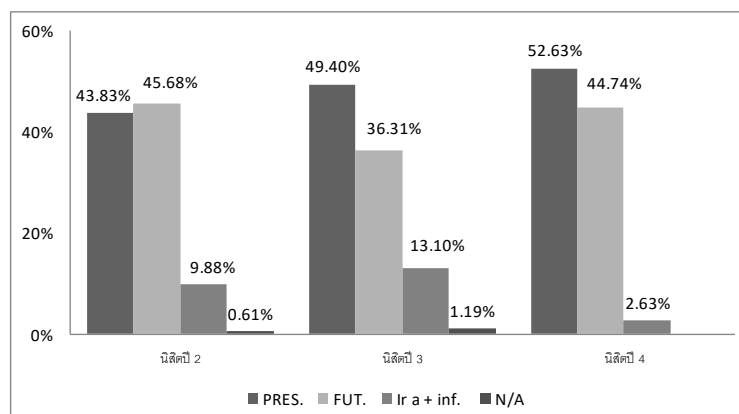
ผู้วิจัยได้แบ่งคำตอบของแบบทดสอบนี้ออกเป็นสามกลุ่มตามรูปกริยาที่ใช้เป็นคำตอบได้ ดังนี้

1. Presente de indicativo / futuro imperfecto: ช่องเติมคำที่ 1, 12, 13, 14, 18 และ 20
2. Futuro imperfecto / *ir a* + infinitivo: ช่องเติมคำที่ 2, 3, 4, 7, 9, 10, 16, 17 และ 19
3. Presente de indicativo / futuro imperfecto / *ir a* + infinitivo: ช่องเติมคำที่ 5, 6, 8, 11 และ 15

5.2.1 บริบทที่ใช้ *presente de indicativo* หรือ *futuro imperfecto*

ภาพรวมการเลือกใช้รูปกริยาในบริบทนี้ของนิสิตทั้งสามกลุ่มดูได้จากแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 รูปกริยาที่นิสิตใช้ในบริบทที่ต้องการ presente de indicativo หรือ futuro imperfecto

ในภาพรวม นิสิตปี 3 และปี 4 มีแนวทางการเลือกใช้รูปกริยาไปในทางเดียวกันคือ ใช้ presente de indicativo มากกว่า futuro imperfecto ส่วนนิสิตปี 2 มีแนวโน้มจะใช้ futuro imperfecto มากกว่า เมื่อพิจารณารายละเอียด จะพบปรากฏการณ์ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

กริยาในช่องที่ 1 และ 14 มีโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ร่วมกันคือ กริยา *ser* ปรากฏร่วมกับคำวิเศษณ์บอกเวลาในอนาคต (1) *mañana (ser) el último día de clase*; (14) *pasado mañana (ser) el cumpleaños de mi hermano* การใช้รูป *es* จะสื่อความหมายถึงข้อมูลที่อยู่บนพื้นฐานของความจริง (información objetiva) หรือเหตุการณ์ที่จะต้องเกิดขึ้นแน่นอนเมื่อถึงเวลา (futuro cíclico) หากใช้รูป *será* จะเป็นการบอกเล่าถึงอนาคต แต่จะฟังแปลกหูสำหรับเจ้าของภาษาและพบว่าใช้น้อยมากในสถานการณ์แบบนี้

กริยาช่องที่ 12 (*Ya (12) (hablar, nosotros) de eso otro día*) และ 20 (*Ya me (20) (decir, tú) qué te parece nuestro plan para estas Navidades*) มีคำวิเศษณ์ *ya* เพื่อแสดงความถึงอนาคตที่ไม่แน่ชัด (futuro indeterminado) ดังนั้นรูปกริยาที่ควรเลือกใช้คือ futuro imperfecto แต่รูปกริยา presente de indicativo ก็ใช้ได้ถ้าต้องการจะสื่อถึงข้อมูลที่อยู่บนพื้นฐานของความจริง หากแต่การใช้ลักษณะนี้พบได้น้อยกว่ามาก ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจคือในช่องที่ 12 นิสิตทั้งสามกลุ่มเลือกใช้ futuro imperfecto มากกว่า presente de indicativo อย่างเห็นได้ชัด (ร้อยละ 52.70 และร้อยละ 28.38 ตามลำดับ) แต่ในช่องที่ 20 นิสิตกลับมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ presente de indicativo มากกว่า futuro imperfecto (ร้อยละ 48.65 และร้อยละ 36.49 ตามลำดับ) นั่นทำให้เห็นว่านิสิตไม่ได้ใช้คำวิเศษณ์ *ya* ประกอบการเลือกใช้กาลในสองข้อนี้แต่น่าจะพิจารณาจากองค์ประกอบอื่น กล่าวคือเป็นไปได้ว่าการเลือกใช้ futuro imperfecto ในช่องที่ 12 น่าจะมาจากคำวิเศษณ์บอกเวลาอนาคต *otro día* ‘วันหลัง’ ที่ปรากฏท้ายประโยค ส่วนในช่องที่ 20 นิสิตน่าจะใช้รูปกริยา *parece* ที่ปรากฏในประโยคถัดไปเป็นแรงจูงใจให้ใช้ presente de indicativo ในประโยคหน้าตามกัน

กริยาช่องที่ 13 การใช้ futuro imperfecto ตามหลังอนุประโยคข้างหน้าซึ่งใช้ presente de subjuntivo (...*en cuanto las encuentre, te las enseñaré*) จะสื่อถึงคำมั่นสัญญาที่มีเงื่อนไขทางเวลา (‘ทันทีที่ฉันหารูปถ่ายเจอ ฉันจะให้เธอดู’) แต่หากเลือกใช้รูป presente de indicativo จะหมายถึงการรับรองอย่างหนักแน่น (una afirmación rotunda) ในข้อนี้ นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ futuro imperfecto (ร้อยละ 63.52) ซึ่งน่าจะมาจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่แนะนำให้มนิสิตใช้ presente de subjuntivo คู่กับ futuro imperfecto เมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่มีเงื่อนไขทางเวลา

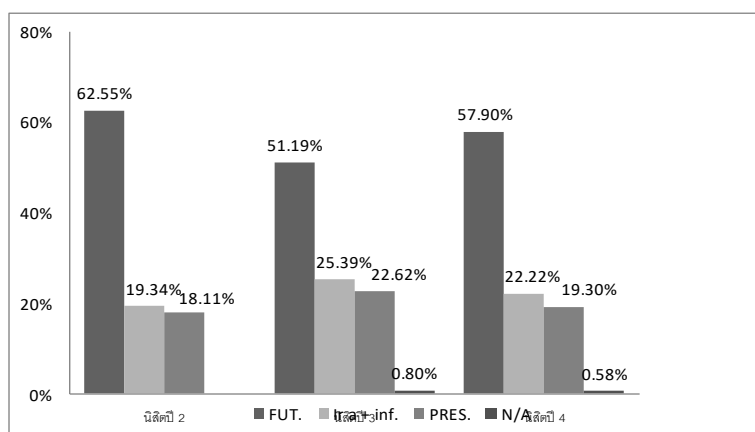
กริยาช่องที่ 18 ซึ่งมีการใช้ร่วมกับกริยาหลัก *supongo que...* หากกริยาในประโยครองอยู่ในรูป futuro imperfecto จะเน้นย้ำความหมายเชิงสันนิษฐานของกริยาหลัก ซึ่งนิสิตปี 2 ร้อยละ 55.56 และนิสิตปี 3 ร้อยละ 46.43 เลือกใช้กริยาแบบนี้

แต่หากใช้ *presente de indicativo* ก็จะแสดงความมั่นใจในการคาดการณ์นั้นอย่างมากซึ่งนิสิตปี 4 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.16) เลือกใช้รูปนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของนิสิตทั้งสามกลุ่ม จะพบว่าอัตราส่วนการใช้ *futuro imperfecto* และ *presente de indicativo* ไม่แตกต่างกันมาก (ร้อยละ 47.30 และร้อยละ 43.24 ตามลำดับ) ประเด็นที่น่าสนใจคือพบรูป *ir a + infinitivo* ด้วยเป็นจำนวนร้อยละ 9.46 (นิสิตปี 2 และ 3 เท่านั้นที่ใช้รูปกริยานี้) ซึ่งทำให้ประโยคฟังดูแปลกมากเพราะพูดถึงการคาดการณ์ด้วยโครงสร้างแสดงเจตนาธรรมณ์ (#Supongo que te va a apetecer venir¹³)

5.2.2 บริบทที่ใช้ *futuro imperfecto* หรือ *ir a + infinitivo*

ภาพรวมการเลือกใช้รูปกริยาในบริบทของนิสิตทั้งสามกลุ่มดูได้จากแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 รูปกริยาที่นิสิตใช้ในบริบทที่ต้องการ *futuro imperfecto* หรือ *ir a + infinitivo*

ในภาพรวม นิสิตทั้ง 3 ชั้นปีมีแนวทางการเลือกใช้รูปกริยาไปในทางเดียวกันคือ ใช้ *futuro imperfecto* มากกว่า *futuro perifrástico* ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นว่ารูปอนาคตทั้งสองแบบนี้ใช้แทนกันได้หลายบริบทแม้จะมีนัยต่างกัน นั่นคือ *futuro imperfecto* ใช้คาดการณ์ ทำนาย หรือบอกว่าจะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น และเป็นการใช้ภาษาแบบทางการ ส่วน *ir a + infinitivo* บอกเจตนาธรรมณ์หรืออนาคตอันใกล้ และมักพบในระดับภาษาที่ไม่เป็นทางการ จากจำนวนกริยาทั้งหมด 9 ช่องที่อยู่ในหมวดบริบทนี้ พบว่าใน 8 ช่อง (คือยกเว้นช่องที่ 16) อัตราส่วนเลือกใช้ *futuro imperfecto* มากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 61.32) ในช่องที่ 2, 4 และ 9 กริยาที่เลือกใช้เป็นอันดับสองคือ *ir a + infinitivo* ส่วนในช่อง 3, 7, 10, 17 และ 19 ใช้รูป *presente de indicativo* มากเป็นอันดับสอง ซึ่งเป็นการใช้ที่ถือว่าไม่เหมาะกับสถานการณ์เพราะประโยคเช่น *los profesores no (3) cancelan sus últimas clases; Seguramente (7) estamos en el pueblo diez días; Pero creo que (19) tenemos buenas notas en el examen final* การใช้รูป *presente de indicativo* เป็นการกล่าวถึงข้อมูลหรือเรื่องที่กำหนดไว้แล้วและจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ “การที่อาจารย์ไม่ยกเลิกคลาสเรียน” “การพำนักอยู่ในชนบทสิบวัน” (ใช้ร่วมกับวิเศษณ์ *seguramente* ‘เป็นไปได้มาก’) หรือ “การได้คะแนนสอบดี” ล้วนไม่ใช่เรื่องตายตัวที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้หากพิจารณาจากบริบทในเรื่อง

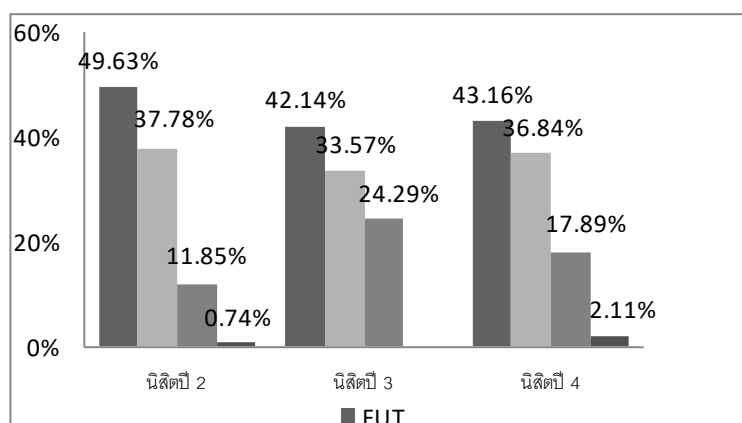
¹³ สัญลักษณ์ # หมายถึงประโยคดังกล่าวฟังดูแปลกหรือผิดหลักไวยากรณ์ (oración semánticamente anómala)

ประเด็นที่น่าสังเกตคือข้อที่ 16 (*Pasado mañana [...] (16) (hacer, nosotros) una fiesta*) นิสิตทุกกลุ่มเลือกใช้ *ir a + infinitivo* เป็นลำดับแรก (ร้อยละ 59.46) อันน่าจะมาจากความหมายที่ชัดเจนของประโยคที่สื่อถึง “แผนที่ตั้งใจจะทำ” โดยมีประธานบุรุษที่หนึ่งเป็นตัวเน้นย้ำความหมายดังกล่าว

5.2.3 บริบทที่ใช้ *presente de indicativo, futuro imperfecto* หรือ *ir a + infinitivo*

ภาพรวมการเลือกใช้รูปกริยาในบริบทนี้ของนิสิตทั้งสามกลุ่มดูได้จากแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 รูปกริยาที่นิสิตใช้ในบริบทที่ต้องการ *presente de indicativo, futuro imperfecto* หรือ *ir a + infinitivo*

ในสถานการณ์ที่ใช้กริยาทั้งสามรูปนี้ได้ ในภาพรวมพบว่านิสิตทั้งสามกลุ่มเลือกใช้ *futuro imperfecto* (บอกเหตุการณ์อนาคตอย่างเป็นกลางและเป็นทางการ) มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ *ir a + infinitivo* (แผนการที่ตั้งใจจะทำหรืออนาคตอันใกล้) และ *presente de indicativo* (แผนที่ตัดสินใจว่าจะทำแน่โดยไม่เปลี่ยนแปลง) แต่หากพิจารณาแยกตามข้อ จะเห็นว่านิสิตเลือกใช้รูปกริยา *ir a + infinitivo* มากที่สุดในข้อ 5 (ร้อยละ 63.51) และข้อ 15 (ร้อยละ 56.75) ซึ่งน่าจะมาจากการตีความว่า “แผนที่จะทำในช่วงคริสต์มาส” และ “การครบรอบอายุ 8 ขวบในวันมะรืน” เป็นอนาคตอันใกล้ (*¿Qué (5) vas a hacer estas Navidades?; Pasado mañana [...], Luisito, que (15) va a cumplir 8 años*)

แต่ในข้อ 6 (*Creo que (6) (ir, yo) a Asturias con mis primos*) ซึ่งตีความได้ว่าเป็นแผนการที่ตั้งใจจะทำได้ เช่นเดียวกับข้อ 5 การใช้ *ir a + infinitivo* กลับอยู่เป็นลำดับที่ 3 (ร้อยละ 24.32) รองจาก *futuro imperfecto* (ร้อยละ 47.30) และ *presente de indicativo* (ร้อยละ 27.03) ซึ่งการใช้กริยาสองรูปหลังนี้ทำให้การบอกเรื่องในอนาคตมีน้ำหนักต่างออกไป กล่าวคือ *Creo que iré a Asturias*. จะบอกแผนการอนาคตอย่างเป็นทางการมาก ส่วน *Creo que voy a Asturias*. จะเป็นการแสดงการตัดสินใจที่ผู้พูดไม่คิดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ การที่เลือกใช้รูปกริยาที่ไม่ไปในทางเดียวกันระหว่างข้อ 5 กับข้อ 6 นี้ ทำให้เห็นว่านิสิตยังไม่มีเกณฑ์ที่แน่ชัดในการเลือกใช้รูปกริยาในการเล่าเรื่องอนาคต

สำหรับข้อ 8 และ 11 นิสิตทั้งสามกลุ่มเลือกใช้รูปกริยาไปในทางเดียวกันคือ ใช้ *futuro imperfecto* มากที่สุด (ร้อยละ 68.24) รองลงมาคือ *ir a + infinitivo* (ร้อยละ 17.57) และ *presente de indicativo* (ร้อยละ 13.51) การที่นิสิตเลือกใช้ *futuro imperfecto* อย่างมากในสองกรณีนี้น่าจะเป็นผลมาจากคำวิเศษณ์แสดงความน่าจะเป็น *a lo mejor* และ *probablemente* ที่ปรากฏอยู่ ซึ่งทำให้นิสิตโยงความหมายนี้เข้ากับแผนอนาคต “ที่ไม่แน่นอน”

6. สรุปและอภิปรายผล

ในภาษาสเปนกริยาที่ใช้พูดถึงเหตุการณ์หรือแผนการในอนาคตมีความยุ่งยากซับซ้อนน้อยกว่ากริยาในอดีตกาลมากกว่าทั้งรูป (forma) และเนื้อหา (contenido) เราสามารถใช้กริยาสามรูปหลักเพื่ออ้างถึงเรื่องเดียวกันในรอบเวลาอนาคตได้ แต่จะแสดงนัยที่แตกต่างกัน หากต้องการพูดถึงเหตุการณ์ที่หนักแน่นผูกมัดหรือเป็นความจริงที่ไม่อาจเปลี่ยนได้เมื่อเวลาอนาคตมาถึง เราจะใช้ *presente de indicativo* หากพูดถึงอนาคตอย่างเป็นกลางหรือในสถานการณ์ที่เป็นทางการก็จะใช้ *futuro imperfecto* เรื่องอนาคตเชิงแสดงความตั้งใจหรือเจตนาธรรมณ์หรือในสถานการณ์ที่เป็นกันเองจะใช้ *futuro perifrástico* ขณะเดียวกัน หากการเล่าเรื่องอนาคตปรากฏร่วมกับคำสันธานบอกเวลาเช่น *cuando*, *mientras* หรือ *tan pronto como* ต้องเลือกใช้รูปกริยาในมาลา *subjuntivo* นั้นแสดงให้เห็นว่าการเลือกใช้รูปกริยาเพื่อเล่าเรื่องอนาคตต้องใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ อรรถศาสตร์ และวัจนปฏิบัติศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน

ในงานเขียนเรียงความที่ให้เล่าเรื่องอนาคตเชิงคาดการณ์หรือจินตนาการ หากพิจารณาเฉพาะกริยาที่รูปดังกล่าว จะเห็นว่าตัวเลขทางสถิติด้านข้อผิดพลาดไม่ได้สูงมากอย่างมีนัยสำคัญ ในที่นี้ *presente de indicativo* มีข้อผิดพลาดมากที่สุด (ร้อยละ 9.97) และสาเหตุมาจาก “การทำให้ง่าย” (*simplificación*) กล่าวคือนิสัยเลือกใช้กาลนี้เพราะเป็นรูปที่ง่ายและเคยชิน ทำให้การเล่าเรื่องอนาคตเหมือนการสลับเวลากลับมาปัจจุบันแต่สื่อสารได้ไม่ตรงกับเจตนาของเรื่อง หรือใช้ *presente de indicativo* ในประโยคเงื่อนไขที่สื่อความถึงอนาคต รูปกริยาที่ใช้ผิดรองลงมาคือ *futuro imperfecto* (ร้อยละ 9.70) ข้อผิดพลาดส่วนใหญ่มาจากการขาดความเข้าใจกฎวากยสัมพันธ์ เช่น ใช้ *futuro imperfecto* แทน *presente de subjuntivo* เมื่อตามหลังสันธานบอกเวลาอนาคต หรือใช้แทน *infinitivo* ในกรณีที่ประธานกริยากลับกับกริยารองเป็นตัวเดียวกัน เป็นต้น ส่วนการใช้ *presente de subjuntivo* ไม่ถูกต้องนั้น (ร้อยละ 8.59) เกือบทั้งหมดเป็นการใช้ที่มาจากความไม่เข้าใจกฎวากยสัมพันธ์ (ไม่มีคำสันธานบอกเวลาอนาคต) และกฎทางอรรถศาสตร์ (ไม่มีคำวิเศษณ์แสดงความลังเลสงสัย) การใช้ *futuro perifrástico* ไม่เหมาะสม (ร้อยละ 0.83) พบในบริบทที่ไม่เกี่ยวกับอนาคตอันใกล้หรือเจตจำนง อนึ่ง การพบรูป *condicional simple* เป็นจำนวนมากในงานเขียนของนิสิตปี 3 และ 4 ชี้ให้เห็นว่า การไม่เข้าใจหัวข้อเรียงความหรือตีความผิดไปทำให้เรื่องราวทั้งหมดเปลี่ยนมุมมองจาก “การคาดการณ์” เป็น “การสมมติ” ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ของเรื่อง

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ยังได้พบปรากฏการณ์หรือกลวิธีที่น่าสนใจของผู้เรียน เช่น การใช้คำวิเศษณ์ *ya* ‘แล้ว’ แทนรูปกริยาประสม *haber + participio* ซึ่งเป็นผลจากการแทรกแซงของภาษาแม่ (*transferencia*) การแทนรูปกริยาที่ยาก เช่น *presente de subjuntivo* ด้วยรูป *presente de indicativo* ซึ่งง่ายกว่า (*simplificación*) หรือการแก้ไขเกินเหตุ (*hipercorrección*) เช่น กระจายกริยาในโครงสร้างที่ต้องการให้ใช้ *infinitivo*

ในแบบทดสอบซึ่งทุกข้อออกแบบให้มีมากกว่าหนึ่งคำตอบ ช่วยให้เราได้เห็นแนวโน้มในการเลือกรูปกริยาในบริบทที่หลากหลาย จากการวิเคราะห์ทำให้เห็นว่า หลายครั้งนิสิตไม่ได้เลือกใช้กริยาให้ตรงกับความหมายของบริบท หากแต่ใช้คำบอกเวลา คำวิเศษณ์บางคำ หรือแม้กระทั่งใช้กาลของกริยาที่อยู่แวดล้อมเป็นตัวช่วยตัดสินใจ เราจึงพบว่ารูปกริยาที่นิสิตเลือกใช้และถือว่า “ไม่ผิด” นั้นสื่อความให้น้ำหนักของเหตุการณ์เปลี่ยนไปหรือ “ฟังดูแปลก” ตามความเห็นของเจ้าของภาษา โดยภาพรวมแล้ว การเลือกรูปกริยาของนิสิตมีลักษณะแบบ “เดาสุ่ม” ไม่มีหลักการที่ชัดเจนในการคิดหาคำตอบ อันน่าจะเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือตำราสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่ไม่ได้ชี้ให้เห็นถึงความหมายเฉพาะของกริยาทั้งสามรูปเมื่อใช้แทนกันได้สถานการณ์เดียวกัน หรือในสถานการณ์ใดควรและไม่ควรใช้รูปกริยาใด

ผู้วิจัยจึงได้ข้อสรุปว่าการสอนให้ใช้รูปกริยาต่าง ๆ เพื่อเล่าเรื่องอนาคตต้องให้ผู้เรียนศึกษาทั้งกฎไวยากรณ์ ความหมาย และการใช้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ผู้เรียนควรเข้าใจและตอบได้ว่ารูปกริยาที่ตนเลือกใช้นั้นเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และหากมีรูปกริยาที่ “ใช้ได้” มากกว่าหนึ่งรูปในสถานการณ์หนึ่ง ๆ แต่ละรูปจะมีความหมายเฉพาะหรือให้มุมมองเกี่ยวกับเหตุการณ์ อนาคตไปในทางใด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- Chadchavan Sritong ชัชวาล ศรีทอง. 2015. Khor Phid Plad Thang Waiyakorn Phasa Spain nai Anukrom Withan Konlayut Phuenpiew: Koranee Suksa Wicha Karnkhien Phasa Spain khong Naksuksa Thai Radab Mahawittayalai ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ภาษาสเปนในอนุกรมวิธานกลยุทธ์พื้นผิว: กรณีศึกษาวิชาการเขียนภาษาสเปนของนักศึกษาไทยระดับมหาวิทยาลัย [Grammatical Errors in Surface Strategy Taxonomy: A Case Study in Spanish Writing Course for Thai University Students]. *Warasarn Manussayasat Sangkhommasat Mahawittayalai Khonkaen* วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น [Journal of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University] 32(1): 103-130.
- Fuangket Tongwanchai เฟื่องเกษ ทองวันชัย. 2015. Kan Wikro Khor Phid Plad khong Kan Chai Kan nai Kan Sonthana khong Naksuksa Laksoot Phasa Spain Mahawittayalai Khonkaen การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของการใช้กาลในการสนทนาของนักศึกษาหลักสูตรภาษาสเปนมหาวิทยาลัยขอนแก่น [Error Analysis of Tenses in KCU Spanish Major Students' Conversations]. *Warasarn Manussayasat Sangkhommasat Mahawittayalai Khonkaen* วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น [Journal of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University] 32(2): 113-138.

ภาษาต่างประเทศ

- Baralo, Marta. 1996. *Errores y fosilización*. Madrid: Universidad de Antonio de Nebrija.
- Cartagena, Nelson. 1999. Los tiempos compuestos. In *Gramática descriptiva de la lengua española*, Ignacio Bosque and Violeta Demonte (dirs.), vol. 2, 2935-2975. Madrid: Espasa Calpe.
- Corder, S. Pit 1981. *Error Analysis and Interlanguage*. Oxford: Oxford University Press.
- Corder, S. Pit. 1992a. Dialectos idiosincrásicos y análisis de errores. In *La adquisición de las lenguas extranjeras: hacia un modelo de análisis de la Interlengua*, ed. Juana Muñoz Licerias, 63-77. Madrid: Visor.
- Corder, S. Pit. 1992b. *Introducción a la Lingüística Aplicada*. México D.F.: Limusa.
- Corder, S. Pit. 1992c. La importancia de los errores del que aprende una lengua segunda. In *La adquisición de las lenguas extranjeras: hacia un modelo de análisis de la Interlengua*, ed. Juana Muñoz Licerias, 31-40. Madrid: Visor.

- Fernández, Sonsoles. 1997. *Interlengua y análisis de errores en el aprendizaje del español como lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.
- Gómez Torrego, Leonardo. 1999. Los verbos auxiliares. Las perífrasis verbales de infinitivo. In *Gramática descriptiva de la lengua española*, Ignacio Bosque and Violeta Demonte (dirs.), vol. 2, 3323-3389. Madrid: Espasa Calpe.
- Gozalo Gómez, Paula. 2009. La alternancia entre el futuro morfológico y la perífrasis ir a + Infinitivo en la enseñanza-aprendizaje de español lengua extranjera. *SIGNOS ELE: Revista de Español como Lengua Extranjera*, Extra 3: 1-15. <http://p3.usal.edu.ar/index.php/ele/article/view/1225>, accessed February 17, 2018.
- Gutiérrez Araus, María Luz. 2004. *Problemas fundamentales de la gramática del español como 2/L*. Madrid: Arco Libros.
- Instituto Cervantes. 2006. *Plan curricular del Instituto Cervantes: Niveles de referencia para el español*. 3 vols. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Jain, M. P. 1974. Error Analysis: Source, Cause and Significance. In *Error Analysis: Perspectives on Second Language Acquisition*, ed. Jack C. Richards, 189-215. London: Longman.
- Klein, Wolfgang. 1998. The Contribution of Second Language Acquisition Research. *Language Learning*, 48(4), 527-550.
- Lado, Robert. 1973. *Lingüística Contrastiva: Lenguas y Culturas*. Madrid: Alcalá.
- López Barberá, Isabel et al. 2003. *Mañana 2. Libro del alumno*. Madrid: Anaya.
- Matte Bon, Francisco. 1992. *Gramática comunicativa del español*. 2 vols. Madrid: Edelsa.
- Matte Bon, Francisco. 2006. Maneras de hablar del futuro en español entre gramática y pragmática. Futuro, ir a + Infinitivo y presente de indicativo: análisis, usos y valor profundo. *redELE*, 6. <http://www.mec.es/redele/revista6/MatteBon.pdf>, accessed May 10, 2018.
- Matte Bon, Francisco. 2007. Las maneras de hablar del futuro en español: del sistema codificado a las interpretaciones contextuales. *marcoELE*, 5. <http://marcoele.com/num/5/02e3c099f30ca141e/FUTURO.pdf>, accessed May 23, 2018.
- Poouang, Sukij. 2005. *Análisis de errores en la producción escrita de aprendientes de español cuya lengua materna es el tailandés*. Unpublished research work for Certificate of Advanced Studies (DEA) under the doctoral program, Universidad Autónoma de Madrid.
- Poouang, Sukij. 2013. "Análisis de errores en aprendientes tailandeses de español como lengua extranjera: los tiempos de pasado en indicativo." Doctoral dissertation, Universidad Autónoma de Madrid.
- Real Academia Española (RAE). 2009. *Nueva gramática de la lengua española*. 2 vols. Madrid: Espasa Libros.

- Richards, Jack C. 1985. A Noncontrastive Approach to Error Analysis. In *The Context of Language Teaching*, 46-61. New York: Cambridge University Press.
- Schachter, Jacquelyn. 1992. Un error en el análisis de errores. In *La adquisición de las lenguas extranjeras: hacia un modelo de análisis de la Interlengua*, ed. Juana Muñoz Liceras, 1992, 195-205. Madrid: Visor.
- Simma, Prairín. 2006. “Los sistemas verbales del tailandés y del español: errores en la utilización de los tiempos del pasado.” Master thesis, Universidad de Salamanca.
<http://www.mecd.gob.es/redele/Biblioteca-Virtual/2006/memoriaMaster/2-Semestre/SIMMA.html>, accessed April 12, 2018.